

Kempen, Mechelen, Metropool Noord, Metropool Stad, Metropool Zuid, Waasland

"Ik blijf de volle vijf jaar en reken erop dat de ministers dat ook doen"

Vlaanderen heeft een nieuwe regering. Kris Peeters volgt zichzelf op als minister-president. Als formateur klaarde hij de onderhandelingen in een vrij korte tijd. En toch waren er moeilijke momenten.

Het is hem niet aan te zien, de vergelijking met George Clooney - weliswaar met bril - gaat nog altijd op. Minister-president Kris Peeters is wel blij dat de regeringsonderhandelingen achter de rug zijn. De adrenaline maakte dat hij wekenlang zowat dag en nacht kon doorgaan. Maar het gaat niet in de koude kleren zitten. Hij is blij dat hij straks op reis kan vertrekken. Naar Italië.

Wat was het moeilijkste moment van het formatieberaad?

In feite waren er twee heel moeilijke momenten. Het eerste was toen we moesten beslissen met welke partijen we de onderhandelingen zouden beginnen en dus ook de nieuwe regering zouden vormen. Tijdens mijn informatieperiode heb ik met de voorzitters van alle partijen gesproken. LDD en Groen! lieten meteen weten dat ze voor de oppositie kozen. CD&V, sp.a, Open Vld en N-VA wilden wel. Ik had dus de keuze uit een regering met drie of vier partijen.

Met uw informateursnota wilde u Open Vld blijkbaar dwingen om zelf af te haken. Open Vld vroeg een verdubbeling van de jobkorting. U stelde voor om ze te halveren. Een provocatie.

Nee. Tijdens mijn gesprekken met het maatschappelijk middenveld in voorbereiding van mijn informateursnota stelde iedereen voor om de jobkorting te verkleinen.

Ik zie de jobkorting als een dividend van de Vlaamse regering aan de Vlamingen. Wanneer een bedrijf winst maakt, geeft het een dividend. En geen dividend wanneer het slecht gaat.

De Vlaamse regering moet besparen en dus geven we geen dividend. Wanneer het economisch opnieuw beter gaat, kunnen we de jobkorting misschien weer veralgemenen.

Tijdens het laatste jaar van de legislatuur, net voor de verkiezingen.

Ik doe niet aan mercantiele politiek.

U had liever een regering met drie. Uiteindelijk was het wel de N-VA die Open Vld dumpte.

Dat zegt u. In dit verband heb ik het wel eens over een ijsberg. Men ziet de top, maar onder water is er nog veel meer.

In feite zegt u dat u in samenspraak met N-VA de liberalen heeft gedumpt omdat ze niet zelf opstapten.

Dat is uw conclusie. Men moet ook de verkiezingsuitslag respecteren. N-VA won, Open Vld verloor.

De sp.a verloor ook. En we hebben nu een centrum-linkse regering terwijl Vlaanderen in hoofdzaak centrum-rechts stemde. Respect voor de kiezer?

Centrum-links : wie zegt dat? Het is logisch dat de verschillende partijen op hun toetredingscongressen het vooral hebben over wat ze binnenhaalden tijdens de onderhandelingen. Dit is geen centrum-linkse regering. Dit is wel een regering die de tering naar de nering zet. En een toekomstgerichte, sociale regering.

Welk was het tweede moeilijke moment?

De vergadering van vorige week donderdag, toen Frank Vandenbroucke uren op ons zat te wachten in het Errerahuis terwijl de partijvoorzitters hier op het Martelarenplein zaten om afspraken te maken over de begroting, over waar we eerst zullen besparen en waaraan we ons geld zullen uitgeven wanneer er weer geld is.

Waarom moeilijk? Omdat Vandenbroucke daar alleen zat?

Dat was niet leuk voor Frank. Het was toen echt moeilijk. Ik heb toen al mijn onderhandelingservaring in de weegschaal moeten gooien. Ik heb toen ook gependeld tussen de drie partijvoorzitters. Ze zaten hier allemaal op het Martelaarsplein, maar wel in afzonderlijke zaaltjes.

Zodra we op kruissnelheid zijn, gaan we 2 miljard euro op jaarbasis besparen. Doen we dat en evolueert alles normaal, dan is er tegen het einde van de legislatuur opnieuw een beleidsruimte van 1,4 miljard euro per jaar. Niemand bespaart graag, maar geeft wel graag uit. Dan moet er getrancheerd worden.

Overigens: van die 1,4 miljard euro geven we voorlopig slechts 1 miljard uit. De rest houden we achter de hand voor het geval dat de economie langzamer zou hernemen.

In het regeerakkoord en in de beleidsverklaring staan geen cijfers. Het Vlaams Parlement moet u blind vertrouwen geven.

Dat is nooit het geval.

Luc De Seranno, de woordvoerder van minister-president Kris Peeters, haalt het regeerakkoord en de regeringsverklaring van de Vlaamse regering-Leterme er bij. Er staan inderdaad ook geen cijfers in.

Staan die cijfers dan in de zogenaamde Atoma-schriftjes?

Een begroting opstellen is de zaak van een regering en niet van regeringsonderhandelaars. In september komen we met de begroting 2010 en de meerjarenbegroting voor de rest van de legislatuur. Het zal vooral besparen worden. Maar in 2010 zullen we toch al voor 80 miljoen euro nieuwe maatregelen nemen. Dat geld gaat naar de wachtlijsten in de gehandicaptensector, tewerkstelling en kindertoeslagen.

En de hospitalisatieverzekering?

Dat is pas voor later, nadat dit decreetaal is uitgewerkt. Dat hoeft niet veel te kosten.

Is die verzekering juridisch haalbaar?

Specialisten zoals Johan Vande Lanotte en Danny Pieters zeggen dat we een juridische basis hebben om dat te doen. We zullen bij de uitwerking van het decreet wel heel zorgvuldig te werk moeten gaan.

Wat staat er eigenlijk in die Atoma-schriftjes?

Die Atoma-schriftjes zijn een eigen leven gaan leiden omdat vroeger in die schriftjes afspraken stonden over politieke benoemingen. Wij hebben daar geen enkele afspraak over gemaakt. Wat er dan wel in staat? Tijdens regeringsonderhandelingen worden heel veel grote en kleine zaken besproken en afgesproken.

Zo hebben we bijvoorbeeld afspraken gemaakt over hoe we dit jaar nog 200 miljoen euro gaan besparen. Die afspraken staan niet in het regeerakkoord, maar hebben we wel genoteerd.

Gaat de Vlaamse regering een belangenconflict invoeren tegen de federale begroting indien daar maatregelen in staan die behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering? We denken dan aan het stedenbeleid.

De federale regering trekt dit jaar 67 miljoen euro uit voor het stedenbeleid, vooral voor de veiligheid in de steden. Veiligheid is een federale materie. Een deel van dat geld komt uiteraard ook naar Vlaanderen. We zouden nu kunnen zeggen: we moeten dat geld niet hebben. Maar zo dom ben ik nu ook weer niet, want dan gaat dat geld helemaal naar Wallonië.

Staat er in de Atoma-schriftjes ook iets over Brussel-Halle-Vilvoorde?

Neen. We hebben daarover geen enkele afspraak gemaakt om de heel eenvoudige reden dat de Vlaamse regering niet bevoegd is om het kiesdistrict te splitsen.

Juist. Maar vijf jaar geleden stond het wél uitgebreid in het regeerakkoord.

De omstandigheden zijn gewijzigd. Ook ik ben tot andere inzichten gekomen nadat ik bot had gevangen met mijn gemeenschapsdialoog. Ik noem dat voortschrijdend inzicht. Ook de

N-VA is van tactiek veranderd. Die hangt nu de zogenaamde Maddens-theorie aan: wachten tot de Franstaligen vragende partij zijn voor een staats hervorming.

Ook voor N-VA is er bij zijn in de regering belangrijker dan principes. Dat is nu bewezen.

Principes zijn zoals rivieren: ze blijven nooit gelijk. Elke partij moet haar ideologie bewaken. Maar ondertussen wel creatief en flexibel zijn om de gestelde doelstellingen te kunnen bereiken. Alles is constant in evolutie. Men moet daar rekening mee houden.

Hoe heeft u de portefeuilles verdeeld?

Dat was een proces in drie stappen. Eerst hebben we het aantal ministers bepaald. Vervolgens hebben we de bevoegdheden verdeeld. Tot slot hebben de partijen hun ministers aangeduid.

Uiteindelijk zijn er negen ministers.

Er waren er die er meer wilden.

De sp.a wilde elf ministers.

Dat ga ik niet tegenspreken.

En de N-VA wilde liever zes of zeven ministers.

Nadat mogelijke aantallen in de pers waren verschenen.

Waar ging uw voorkeur naar uit?

Negen. Minder is moeilijker, dan krijgt een minister zo veel bevoegdheden dat hij het nog amper aankan. Ik kan er van meespreken want ik heb de bevoegdheden van Geert Bourgeois overgenomen (Bourgeois stapte in september 2008 uit de Vlaamse regering, red).

En hoe worden de bevoegdheden verdeeld?

Er waren in principe twee methodes. In het regeerakkoord zijn er drie grote pijlers: de economische, de sociale en de ecologische. De eerste methode bestond erin dat de drie partijen ministers zouden krijgen met bevoegdheden uit de drie pijlers.

De tweede methode was dat we de bevoegdheden van Open Vld verdeelden over de drie partijen. Het is een combinatie van de twee geworden. Men kan altijd kritiek hebben op de manier waarop de bevoegdheden werden verdeeld. Maar het is ook zo dat de Vlaamse regering altijd collegiaal beslist. Is ÈÈn minister tegen, dan is er geen beslissing.

Had u inspraak in de aanduiding van de ministers?

Neen. Dat is een zaak van de partijen.

Was u verrast met de keuze voor Philippe Muyters en Ingrid Lieten?

Ja.

Wanneer heeft u het geweten?

Ze hebben me in de nacht van vrijdag op zaterdag gebeld. Net voor ik de sms'jes van de kranten kreeg.

Er is veel kritiek op de keuze voor Lieten en Muyters. U heeft zich daar in het Vlaams Parlement kwaad om gemaakt.

Er staat nergens geschreven dat enkel parlementsleden minister kunnen worden. Partijen moeten kunnen kiezen voor sterke mensen, ook buiten hun fractie, in functie van bepaalde bevoegdheden.

De oppositie kreeg reeds eerder de kans om haar kritiek te formuleren. Het heeft geen zin die eindeloos te herhalen. Ingrid Lieten en Philippe Muyters zijn bekwame mensen. Ik zag het als mijn plicht als minister-president om hen in bescherming te nemen.

Frank Vandenbroucke is er niet meer bij. Want te lastig.

Dat is de keuze van Caroline Gennez. Persoonlijk vind ik het wel jammer. Ik heb harde discussies gehad met Frank. Hij is een harde onderhandelaar die altijd gaat voor zijn idee en zijn overtuiging. Maar ik heb ook vijf jaar heel goed met hem kunnen samenwerken.

Welke rol heeft Steve Stevaert gespeeld bij de keuze van de ministers?

Allemaal heel interessante vragen. Ook deze vraag moet u aan Caroline Gennez stellen.

Al felicitaties gehad van Yves Leterme?

(Kris Peeters antwoordt niet meteen. Kijkt een beetje verveeld naar het plafond...)

Ik heb hem vrijdagochtend een felicitatie-sms'je gestuurd, waarop hij ook mij een proficiat terugstuurde.

Uw eedaflegging bij koning Albert leek ons ook al geen gezellige bedoening. Bij premier Herman Van Rompuy kon er zelfs geen glimlach af.

Politiek is een harde stiel. Maar ik heb wel heel veel felicitaties gekregen van gewone mensen. Dat doet deugd. En ja, ook de uittrekkende Open Vld-ministers hebben dat gedaan. Zeer menselijk. Wat hen vandaag overkomt, kan mij straks overkomen.

En over twee jaar wordt u federaal premier.

Ik blijf de volle vijf jaar en ik reken erop dat alle ministers vijf jaar blijven. Ik weet dat jullie dat moeilijk kunnen geloven vanwege wat in het verleden gebeurde. Toch is het zo. Trouwens, waarom zou ik weggaan? Het politieke zwaartepunt verschuift van de Wetstraat naar het Martelaarsplein.

Eric DONCKIER

Paul GEUDENS

200

Dit jaar wordt nog 200 miljoen bespaard. Er is nog niet exact bepaald hoe.

80

In 2010 gaat 80

miljoen extra naar

gehandicapten, werk en kindertoelagen.

Il Enkele dagen na de verkiezingen waren er hardnekkige geruchten dat er wrijvingen waren tussen premier Herman Van Rompuy en Vlaams informateur Kris Peeters. Van Rompuy zou een voorkeur hebben gehad voor een regering met vier, of minstens een regering met Open Vld omdat die partij ook in de federale regering zit. Hij zou Peeters in die richting gepusht hebben.

Kris Peeters ontkent dat er druk is geweest. "Ik begrijp Herman van Rompuy wel. Ik heb daar trouwens ook met hem over gepraat. Een regering met vier had ook het voordeel dat alleen de CD&V nodig is. Maar een regering met vier zou slecht zijn geweest voor de cohesie van de ploeg. En een slecht functionerende regering is slecht voor Vlaanderen en voor de partij die de minister-president levert, dus voor de CD&V."

"Een regering is meer dan een ideale formule voor ÈÈn partij. Een regering moet een team zijn. Ik was ook als de dood voor lange regeringsonderhandelingen. Met vier partijen zou dat ongetwijfeld het geval zijn geweest", stelt Kris Peeters.

1,4

Vanaf 2012 komt

1,4 miljard vrij voor

nieuwe initiatieven, onder meer een hospitalisatieverzekering.

© Concentra